

Til Finansdepartementet

Tilrådning 13. februar 2009

Innledning

Etikkrådet avga den 16. juni 2005 tilrådning om utelukkelse fra Statens pensjonsfond – Utland av selskaper som produserte klasevåpen.

Blant de selskaper som ble tilrådet utelukket, var det franske selskapet Thales SA ("Thales").

Etikkrådet anser at grunnlaget for utelukkelse av Thales ikke lenger er til stede. Etikkrådet tilråder derfor at selskapet ikke lenger utelukkes fra investeringsmulighetene til Statens pensjonsfond – Utland.

Bakgrunn

I fondets etiske retningslinjer punkt 4.4 fremgår det at Etikkrådet skal gi råd om utelukkelse av selskaper som produserer våpen som ved normal anvendelse bryter med grunnleggende humanitære prinsipper. I NOU 22: 2003, og i den senere behandling av retningslinjene i Stortinget, er det forutsatt at klasevåpen skal regnes blant de våpen som faller inn under denne kategorien. Av retningslinjenes punkt 4.6 følger det at Etikkrådet rutinemessig skal vurdere om grunnlaget for utelukkelse fortsatt er til stede, og på bakgrunn av ny informasjon anbefale at en beslutning om utelukkelse oppheves.

Da Etikkrådet i 2005 avga tilrådingen om utelukkelse av bl.a. Thales, eksisterte det ingen omforent definisjon av hvilke våpentyper som skulle anses som klasevåpen. Etikkrådet la derfor til grunn sin egen definisjon av hva slags klasevåpen som det anså omfattet av fondets etiske retningslinjer. I 2008 er det inngått en internasjonal avtale om forbud mot klasevåpen. Avtalens definisjon av klasevåpen er på de fleste områder sammenfallende med Etikkrådets definisjon fra 2005. Etikkrådet legger nå klasevåpenavtalens tekniske definisjon av hvilke våpentyper som utgjør klasevåpen, til grunn for tilrådingen om uttrekk av klasevåpenprodusenter.

Klasevåpenkonvensjonen forplikter de stater som tilslutter seg denne, til bl.a. å forby produksjon av klasevåpen på eget territorium. Det vil ikke nødvendigvis utgjøre et brudd på konvensjonen dersom et selskap som er hjemmehørende i en stat som har tilsluttet seg konvensjonen, er delaktig i produksjon av klasevåpen som foregår i en stat som ikke har tilsuttet seg konvensjonen.

I Thales' rapport om Corporate Responsibility for 2007 heter det bl.a. følgende (s. 12): *"The Group is no longer involved in the manufacture of cluster munitions, and has removed these products from its catalogue. In this respect, the Group has taken a proactive stance by anticipating the principles and definitions of the future Convention of cluster munitions, also known as the Oslo convention."*

Etikkrådets kontakt med selskapet

Etikkrådet tilskrev selskapet i oktober 2008 med forespørsel om den overstående erklæring også gjelder for Thales' datterselskaper, og om erklæringen gjelder for all produksjon, uansett hvor produksjonen finner sted.

Etikkrådet mottok svar fra Thales i brev datert 27. november 2008. I brevet forsikrer Thales at verken selskapet eller dets datterselskaper har noen form for produksjon av klasevåpen, og at dette gjelder for virksomhet i alle stater: *”Concerning the production and sales of cluster munitions, I confirm that Thales and its subsidiaries no longer has any involvement whatsoever, and whatever the country, in the production of this type of arms.”*

Tilråding

På bakgrunn av det overstående finner Etikkrådet at grunnlaget for utelukkelse av Thales ikke lenger er til stede.

Etikkrådet tilråder at Thales SA ikke lenger utelukkes fra investeringsuniverset til Statens pensjonsfond – Utland.

***

Gro Nystuen
Leder
(sign.)

Andreas Føllesdal
(sign.)

Anne Lill Gade
(sign.)

Ola Mestad
(sign.)

Bjørn Østbø
(sign.)